De Panorama
Rebellenclub
WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 38 — 21 SEPTEMBER 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

DE NEUS ALS VLIEGVELD

KEESJE, HET ONDEUGENDE

Wipstaart, de grote, aardige eekhoorn, zat in het topje van de eik, waarin hij woonde en hij keek erg bedroefd. Hij wreef onophoudelijk langs zijn ogen en zijn snuitje en zo veegde hij de tranen weg, die langs zijn wangetjes kwamen rollen.

O, Wipstaart had zo'n verdriet.... vreselijk!

Je hebt natuurlijk op school wel gehoord, dat de eekhoorns nesten bouwen; nesten van takjes, met mos en stro en bladeren er in, want zij houden van warmte.

Maar.... aan één nest heeft een eekhoorn niet genoeg. Zij maken er méér. Niet, om ze beurt om beurt te bewonen, zoals je misschien wel denkt, nee.... die nesten zijn hun pakhuizen.

's Zomers en in het najaar zoekt

een eekhoorn véél meer voedsel, dan hij in die tijd nodig heeft, maar wat hij te véél vindt, bergt hij op. Dat gaat in de pakhuisjes, die dus eigenlijk provisiekamers zijn.

Je begrijpt dus wel, dat zo'n roodbruine springer een stevig wintervoorraadje heeft: eikels, hazelnoten, allerlei zaden, beukenootjes en zo meer. Een eekhoorn doet niets liever dan smullen en zelfs in de winter eet hij elke dag zijn buikje rond.

Wipstaart had, behalve het nest, waarin hij woonde, maar even negen van zulke pakhuisjes. En toen het najaar ten einde was, waren de nesten boordevol.

Nu was de winter gekomen, en....

Och, Wipstaart had heus wel reden, om verdrietig te zijn. De voorraad in zijn pakhuisjes minderde zo!

„Nu, ja...." zeg je natuurlijk. „Dat kán ook niet anders! Er kwam geen nootje of eikeltje meer bij, en als er dan van gegeten wordt...."

O, zeker.... maar er verdween zo véél uit de nesten, zo heel, heel véél. Al weken lang had Wipstaart gemerkt, dat er 's nachts een onbekende bezoeker was geweest, die een heleboel nootjes en eikeltjes opgepeuzeld had.

En er was nóg iets, maar.... iets, dat wel honderd, nee... duizendmaal erger was!

Het ging niet goed met hun zoontje.... met Keesje.

„Kom....!" zeg je natuurlijk. „Nu maakt u ons maar wat wijs! Is er nu één eekhoorntje, dat Keesje heet?"

Ja, kijk eens.... ik kan het niet helpen, hoor! 't Zoontje van de boswachter heette Kees, en daar vader Wipstaart en moeder Bruintje die naam allerprachtigst vonden, hadden zij hun jongetje ook Keesje genoemd.

Keesje was hun enig kind.

Maar....

Keesje at bijna niet.

Het was zo vréémd .... het was zo ráár. Als zijn ouders hem een lekker nootje of een heerlijk knappend eikeltje gaven, schudde hij treurig zijn kopje en hij zei: „Dank u wel, vader.... ik heb geen trek," of: „Heel lief van u, moedertje, maar ik kan niet eten.... ik kán het niet...."

En wat het állervreemdste.... het állergekste was....

Keesje had geen eetlust, en tóch .... hij werd elke dag dikker, en zijn lijfje was zo rond als een tonnetje.

Wipstaart zat in het topje van de eik, zoals ik al zei. Hij wiste zijn tranen weg en keek verdrietig tussen de kale takken naar beneden. En opeens.... daar schoot hij pijlsnel naar omlaag.... tot vlak bij de ingang van zijn nest.

Hij stak zijn kopje naar binnen.

„Hoe is 't nu met Keesje?" vroeg hij bezorgd.

Het eekhoornmoedertje begon óók al te huilen.

„Slecht.... héél slecht, man!" jammerde zij. „Hij heeft weer niets gegeten! Niets! Het lekkere eikeltje, dat ik hem vanmorgen gaf, ligt er nog. Hij kijkt er zelfs niet naar!"

Wipstaart zuchtte.

„Het kán zo niet langer, Bruintje!" sprak hij bedroefd. „Wij gaan vanmiddag met hem naar de dokter, hoor! Je moet je maar haasten met je werk."

Dokter van Huppelen, het geleerde konijn, zat aan zijn tafeltje, naast de ingang van zijn hol. Hij keek héél bedenkelijk en schoof zijn bril met de grote, glinsterende glazen wat hoger op zijn neus.

„Vertel mij eens.... klaagt hij dikwijls over pijn?"

„Helemaal niet, dokter...." zei Wipstaart.

„Zo.... hm, hm! Zo, zo! Ik moet hem even onderzoeken, hoor!"

Het kleine eekhoorntje schoof angstig achteruit.

Dokter van Huppelen lachte eens. Hij kneep Keesje even in zijn wang.

„Nee, ventje, kom.... niet bang zijn, hoor! Ik doe je helemaal geen pijn. Ga eventjes op je ruggetje liggen.... een ogenblik maar!"

Keesje deed het. Bij de dokter ben je gehoorzaam, dat spreekt.

Voorzichtig betastte het knappe konijn nu Keesje's borst.... hij gaf er zelfs een paar klopjes op.

„Prachtig!" lachte de dokter tevreden.

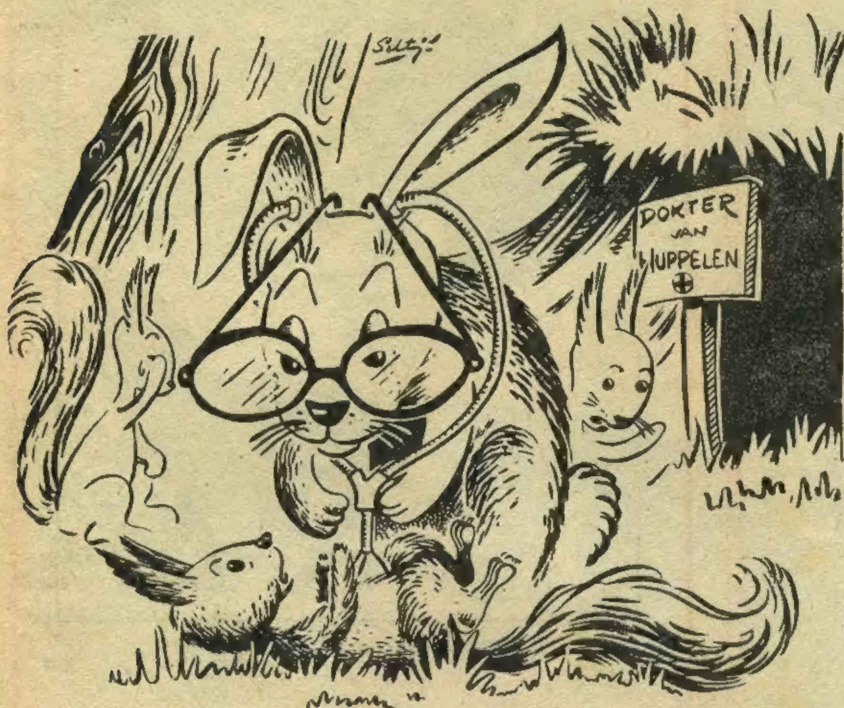
Toen zette hij zijn onderzoek voort.

Maar opeens.... daar zette Kees-

EEKHOORNTJE

DOOR COR GELDHOF

★

je een keel op van geweld. Hij schreeuwde .... hij gilde: „Au .... au .... au .... dokter, houd op .... het doet zo'n pijn! Au-au .... huhu .... hi-hi ....!"

„Doet het dáár pijn, dáár .... ja, dáár?"

„Oei .... oei .... au ....!" snikte Keesje weer.

„Ik dacht het wel!" sprak het knappe konijn. „'t Is de maag, meneer en mevrouw .... ja, 't is de maag. U hebt uw zoontje te veel laten eten! Zijn maagje is vol .... overvol!"

„Maar dat kán .... kán niet, dokter!" stotterde Bruintje verschrikt.

„Hij eet geen kruimel!" riep Wipstaart verbaasd.

„Dan heeft die kleine baas zich bij een ánder te goed gedaan!" sprak dokter van Huppelen nu. „Meneer Wipstaart .... snoept hij wel eens van de nootjes en eikeltjes, die u in voorraad hebt?"

„Nee, nee, dokter. Nee .... o, nee! Maar het .... ja .... het kan tóch .... Ik denk .... ik denk ...."

Meneer Wipstaart stotterde óók.

Was het mogelijk, dat Keesje, zijn eigen, éigen kind, 's nachts naar zijn nesten ging?

Het was niet te geloven.

„Kijk mij eens aan, ventje!?" sprak de dokter streng. „Vertel mij eens .... waarom dééd je dat?"

Daar stond de kleine eekhoorn nu. Hij sloeg beschaamd de ogen neer. Hij wist niet, wat hij moest antwoorden .... hij durfde niet.

Maar eindelijk .... nu was Keesje de derde, die stotterde.

„Ik .... ik wou zo graag de .... de sterkste eekhoorn van .... van het bos worden," bekende hij. „Daarom at .... at ik zo veel ...."

„Keesje .... jongen," begon hij ernstig, „je begrijpt toch wel, dat je door al dat eten zo rond en zo dik als een varken wordt? Je zult al spoedig geen sprong meer kunnen doen .... je zult zo zwak worden als een mug! Nu moet je eens goed luisteren, mevrouw en meneer! Ik zal hem een drankje geven en de eerste weken mag hij 's morgens en 's avonds niets anders dan één héél klein beukenootje hebben. Maar niet méér, begrijpt u .... volstrekt niet méér!

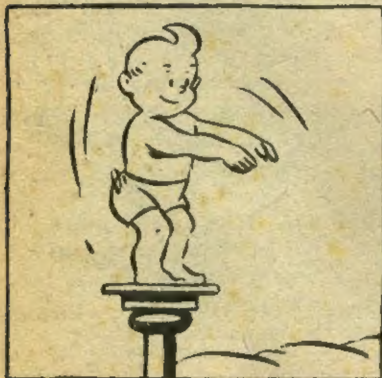
Keesje was gelukkig een verstandig eekhoornjongetje, want nú begreep hij, dat hij héél, héél dom was geweest. Hij slikte gehoorzaam het bittere drankje en peuzelde zonder mopperen zijn nootjes op.

En .... het middel van dokter van Huppelen hielp.

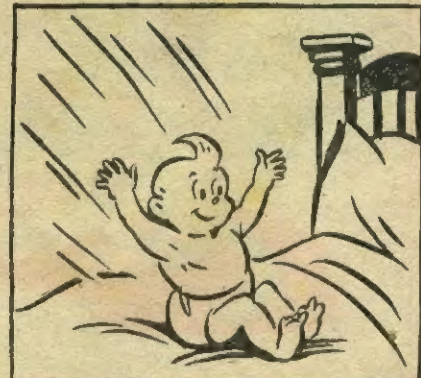
Keesje leerde tevreden zijn met wat vader en moeder hem gaven, en .... hij oefende zich vlijtig in het springen.

En toen de zomer kwam, had de kleine eekhoorn zijn zin, ja, zelfs véél méér, want .... hij was nu niet alleen de sterkste, maar ook de behendigste eekhoorn van het bos.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Poesje

't Jonge katje
Is een schatje,
Waar ik graag mee speel.
't Kan hard hollen,
Of zich rollen
Tot een bal fluweel.

*

Met zijn pootjes
Geeft het stootjes
Aan een garenklos.
En het duikelt
En het struikelt,
Maar laat zelden los.

*

't Loopt te springen
En danst kringen
Om een bol sajet.
Rond mijn voeten
Zie ik 't wroeten
Op ons zacht karpet.

*

't Laat zich plagen
Zonder klagen
Door de kleine Jan;
't Laat hem sjouwen,
In vertrouwen
Dat 't niet anders kan.

*

Maar bij knijpen,
— Te begrijpen! —
Gaat poes er vandoor;
Al doorzoek je
Ieder hoekje,
Zij geeft geen gehoor.

*

'k Zou wel uren
Kunnen turen
Naar dat lustig dier,
Dat in stoeien
En vermoeien
Leeft voor zijn plezier.

C. v. B.

LEERRIJKE LESSEN

*

DE AAP EN DE VOS

Joko was ontevreden. Daar was hij ook een aap voor.

Maar dit keer meende hij toch echt reden genoeg te hebben om volkomen uit zijn „hum" te zijn.

Dat kwam zo: Joko zag Reintje, de vos, elke dag voorbijtippelen en sierlijk zwiepen met zijn pluimstaart.

Dat gezwiep vond Joko een uitdaging.

„Grr, grr," krijste Joko, „ik wil ook een staart hebben. Ik moet een staart hebben."

Maar daarmee had Joko nog geen staart. Dus hield hij op zekere dag Reintje staande.

„Grr," snauwde Joko, „jij moet me een stukje van je staart geven. Je hebt toch staart te veel, je kunt best een stukje missen."

„Moet je hem horen," spotte Reintje. „Of ik nu te veel heb of te weinig, jij krijgt in elk geval geen enkel haartje van mijn staart."

„Grr," deed Joko woedend, „grr, en waarom niet?"

„Omdat," zei Reintje deftig, „de staart van een vos niet gemaakt is voor het lijf van een aap zoals jij."

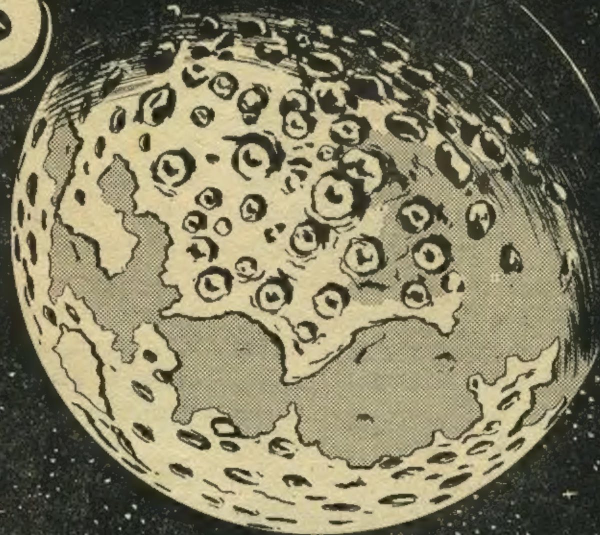
En Reintje liep statig verder.

We moeten nooit willen pronken met 't bezit van een ander, maar ons voordeel trachten te doen met al het goede dat we zelf van de natuur hebben meegekregen. Keesje moet niet nijdig zijn, omdat Hansje zijn sommen maakt met 'n mooie ball-pointpen en hijzelf het met een gewone pen moet doen. Want misschien zijn Hansje's sommen goed en de ball-pointsommen slecht. En wie staat er dan toch het beste voor?

ONZE WONDERE WERELD

WE GAAN NAAR DE MAAN

DE MAAN IS DE BIJPLANEET VAN DE AARDE EN DRAAIT ER MET DE REGELMAAT VAN EEN KLOK OMHEEN.

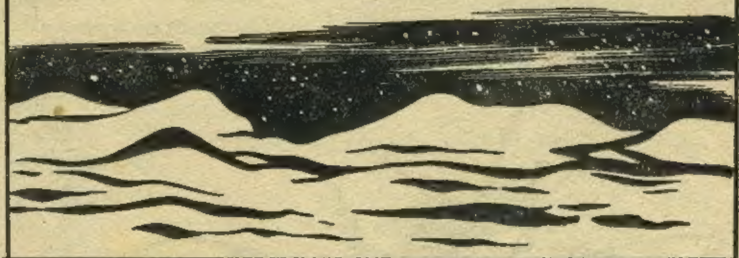

DE OPPERVLAKTE VAN DE MAAN BESTAAT UIT BERGEN, DALEN EN KRATERS, DIE ALLEMAAL EEN EIGEN NAAM HEBBEN.

DE MAANKRATERS ONTSTAAN DOOR UITBUILINGEN VAN DE MAANKORST. IN DIE BUILEN ONTSTONDEN LATER SCHEUREN, WAARDOOR DE GASSEN ONTSNAPTEN.

DE GROTE BERGEN VAN DE MAAN, AAN DE ZUIDPOOL.

EEN ROTSSPLEET, ZOALS EEN MAANREIZIGER ZE ZOU MOETEN ZIEN.

De Bijenwolf

EEN GEVAARLIJKE GRAAFWESP

Er zijn een groot aantal kleine dieren, die een zeer bijzonder en interessant leven leiden. Eén daarvan is de graafwesp, genaamd bijenwolf. Je kunt deze wesp aantreffen in de duinen, in de zandafgravingen, in de afvalhopen bij de steenkolenmijnen in Zuid-Limburg en zelfs langs de bermen van de weg.

Het is een graafwesp, dus een soort dat een holletje graaft om hierin eitjes te leggen.

De bijenwolf gaat echter wel heel bijzonder te werk.

Maar laat ik je eerst iets van deze wesp vertellen. Het is een flinke wesp met een geelzwart achterlijf. Opvallend is de grote kop. Als je heel precies kijkt, bijvoorbeeld bij een dood exemplaar, dan zie je op de kop een driehoekige tekening.

De bijenwolf graaft een diepe gang in het zand, wel veertig tot vijftig centimeter diep en verwijdt deze aan het uiteinde ter grootte van een duivenei.

En nu komt het gevaarlijke van deze wesp voor de dag.

Nu gaat deze wesp aan het bijen vangen. En bijna uitsluitend worden bijen gevangen van het soort, dat de imker in korven en kasten houdt. Honingbijen dus.

In Augustus brengen de imkers deze naar de hei, omdat de bijen hier veel honing kunnen verzamelen, dus juist in de omgeving van de plaatsen, waar de bijenwolf haar nest maakt. Ze maakt overigens niet één, maar wel een stuk of vijf nesten.

De honingbijen worden door de bijenwolf gevangen op de bloemen.

Plotseling worden ze overvallen. Vlug steekt de bijenwolf de niets vermoedende bij met haar scherpe angel. De bij gaat hieraan niet dood, maar wordt bewusteloos. In deze toestand draagt de bijenwolf de bij in haar nest. Op deze bij legt de bijenwolf nu een klein eitje, waaruit na een dag of drie een larfje te voorschijn komt. Dat larfje begint dadelijk de bij op te eten. Aan één bij heeft de larve echter niet voldoende en zo worden in elk nest wel een stuk of vier, vijf bijen neergelegd.

Als nu in een bepaalde streek heel veel bijenwolven voorkomen, dan begrijp je wel, dat deze heel wat schade aan de imkers kunnen berokkenen en dat in sommige korven of kasten helemaal geen bijen meer overblijven.

Het is daarom goed, dat de imkers eerst goed uitkijken naar bijenwolven, alvorens ze hun bijen naar de heide brengen.

En je begrijpt nu ook wel, waarom ze deze wespen bijenwolven hebben genoemd.

Als je op de heide komt en in zandafgravingen, moet je je ogen maar eens goed de kost geven.

v. d. B.

ZO TERLOOPS

Volgens oude verhalen zou een arend wel eens een baby hebben geroofd. Proefnemingen in Amerika met een volwassen sterke tamme arend hebben echter aangetoond, dat de arend de hoge luchten nog kan bereiken met een gewicht van twee pond aan zijn poten; bij een groter gewicht werd zijn vlucht steeds meer belemmerd en met een gewicht van acht pond kon hij nog maar korte vluchten maken, beneden tien meter.

Madeleine tobde zich het hoofdje af over wat ze meester toch had willen vragen. Ze was wel eens meer een beetje vergeetachtig, maar ze had zich toch zo vast en stellig voorgenomen, dat ze het deze keer niet vergeten zou. En nu was ze het toch weer kwijt. Ze wist wel, dat ze de meester iets vragen moest, maar wát het was kon ze zich niet herinneren.

Waar ging het toch weer over? O, ja, ze was de meester in de vacantie tegengekomen. En ze had iets bizonders aan hem gemerkt. Wat kon dat toch ook weer zijn? En ineens was ze er! Meester Dierx had met een oranjestrikje gelopen en het was geen koninginnedag en ook geen nationale feestdag; prins Bernhard was niet jarig geweest en een van de vier prinsesjes ook niet. Wat betekende dan dat oranjestrikje?

Madeleine's anders zo bleke wangetjes hadden een blosje gekregen van het zware denken, maar nu stak ze ook dadelijk haar vinger op.

„Wel, Madeleine, wat is er?"

„Ik zou graag willen weten, meester, waarom u in de vacantie een oranjelintje droeg."

„Nou, ik heb heus niet heel de vacantie een oranjelintje gedragen, hoor! Weet je nog, welke dag het was, toen je me er mee gezien hebt?"

WAT ZEGT MIJN NAAM?

EMMA

Nee, dat wist Madeleine niet meer.

„Dan zal ik het zelf maar zeggen. Dat was op 2 Augustus, de verjaardag van koningin Emma, de grootmoeder van koningin Juliana en de moeder van prinses Wilhelmina. Heel veel jaren geleden is koningin Emma een keer hier geweest; jullie ouders waren toen kinderen en die hebben een paar liedjes voor haar gezongen en toen het afgelopen was, zei ze tegen me, dat ze het heel mooi had gevonden. Ze is nu al zeventien jaar dood, maar altijd draag ik op haar verjaardag een oranjestrikje, ter herinnering aan een goede koningin, aan wie ons land heel veel verschuldigd is.

Ze droeg haar naam met eer, want Emma betekent: de vlijtige, ofwel: de goed toegeruste. Nu, vlijtig is koningin Emma altijd geweest; tot op hoge leeftijd lagen haar handen nooit stil. En goed toegerust was ze ook voor haar belangrijke taak: die van koningin-regentes na de dood van koning Willem III, en die van opvoedster van koningin Wilhelmina.

De beide betekenissen van de naam Emma waren dus op de meest bekende draagster van die naam in ons land wel bizonder toepasselijk."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

VUURBAKENS

Die kenden ook de ouden al en de Romeinen hebben wellicht aan de drie Rijnmonden die ze hier aantroffen een vuurtoren gebouwd. De sporen daarvan zijn niet gevonden. Vissersplaatsen behielpen zich met primitieve middelen en het gebruik bestond om bij avond en nacht een vuur of licht te doen branden ten gerieve van de op zee vertoevende schepen. In de vissersdorpen werd dat vuur ontstoken op het hoogste duin. In groeiende handelsplaatsen, gelegen aan de mond van een rivier of aan een inham van de zee, was gewoonlijk aan de gevel van een huis (meestal de herberg van de plaats) een stenen lantaarn gemetseld. Op de bewoner van het pand rustte dan de plicht te zorgen, dat in die lantaarn gedurende de nacht een flink licht brandde. In steden hees men lantaarns aan hoge palen.

Aan de mond van de Maas zorgden rond 1280 de Brielenaren voor de veiligheid der binnenkomende schepen. Voor de mond van de Schelde zorgde Zierikzee. Hier was 't het Schippersgilde van Sint Jacob, dat in 1352 in de duinen bij Schouwen een baak liet bouwen. Geleidelijk rezen aldus langs onze kusten mijlpalen op, die voor de vissers op zee en de andere schepen gedurende de nacht aanknopingspunten vormden, waarmee zij bij het binnenvaren rekening konden en moesten houden.

Vonkje de vrolijke vrijbuiter

Als juffrouw Barry en haar meisjes het schip verlaten horen zij een krantenjongen roepen, dat er brand is op een filmschool. Vonkje haalt gauw een krant.

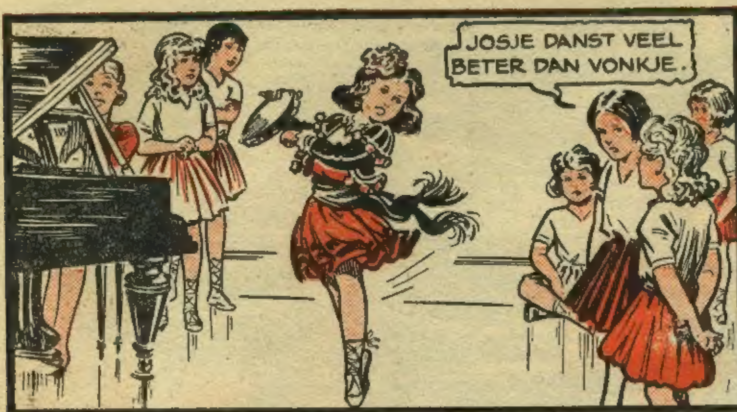
1 De meisjes zijn wat blij, dat het niet hun school is, waar brand is geweest. ,,Het was op de grote school, die Puntdock heet," zegt juffrouw Barry. ,,Gelukkig hebben er geen ongelukken plaats gehad."

2 Nauwelijks zijn juffrouw Barry en de meisjes op school terug, of Saar, de dienstbode, vertelt juffrouw Barry, dat de directrice van de Puntdok-school heeft gebeld en dat ze 's middags juffrouw Barry wilde spreken.

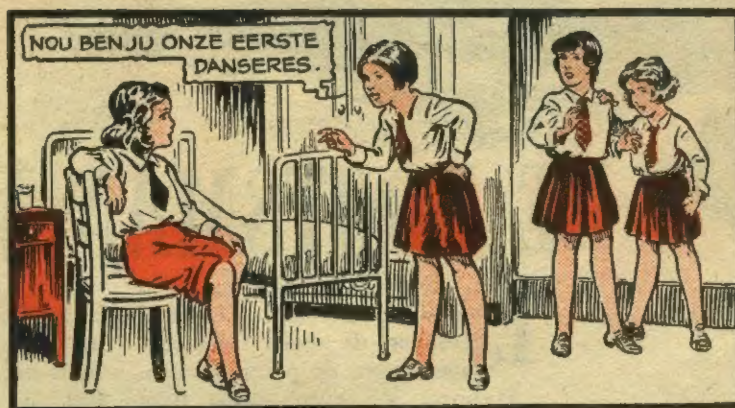
3 De directrice van de Puntdok-school bleek in grote zorg te zitten. Ze vroeg juffrouw Barry, of deze enkele van haar kinderen onderdak wou geven, tot de schade aan haar school hersteld was. Juffrouw Barry gaf graag haar toestemming.

4 De volgende dag reeds namen de meisjes van Puntdok deel aan de lessen. Een van hen, Josje, bleek voortreffelijk te kunnen dansen en Amy Vincent was er opgetogen over. Nu was Vonkje eindelijk niet meer nummer één!

5 's Avonds op de slaapzaal probeert Amy vriendschap met Josje te sluiten en ze vertelt het vreemde meisje, dat ze veel beter danst dan Vonkje. Toevallig horen Lola en Jantha het. „Wat een naar kind is die Amy toch," zegt Jantha.

6 's Morgens, na het ontbijt, vertelt juffrouw Barry aan de kinderen, dat mevrouw Paulona naar hun dansen zal komen kijken. Ze moeten allen hun dansjurkjes aantrekken.

7 Wanneer al de meisjes hun dansjes hebben vertoond, vraagt mevrouw Paulona aan Vonkje en Josje nog eens te willen dansen. Tot ieders verbazing komt Vonkje te vallen, zodra zij wil beginnen.

DE BOOTSMAN VERTELT

Een schip zocht stampend zijn weg door de nacht. De wind gierde en de regen sloeg met vlagen tegen de patrijspoorten.

Wanneer het even tussen twee vlagen stil was, kon je de machine beneden horen. Een fijn en veilig geluid was dat.

Gisteren was Klaas v. d. Zee met de meester, zo noemen ze de machinist aan boord, in de machinekamer geweest.

Die had hem van alles van de kar, zoals hij de machine noemde, verteld. Ja, Klaas kon nog heel wat leren hier aan boord. Het was zijn eerste reis met het vrachtschip „De Zilverstroom".

Wat vonden de jongens uit de straat hem een geluksvogel, dat hij mocht gaan varen. Vaak had hij er thuis om gezeurd, maar toen oom Piet, die stuurman was op „De Zilverstroom", eens had gezegd: „Geef dat ventje maar eens met mij mee," was de lang verhoopte toestemming gekomen.

De eerste dagen had hij bijna spijt gekregen van zijn zeuren om te mogen varen. O, wat was hij zeeziek geweest, en toen de kok op een dag met brood en spek zijn hut binnenkwam, huilde hij van narigheid.

„Toch maar eten, zeeman," zei de kok en ging weer vlug naar de kombuis.

Na een paar dagen was de zeeziekte voorbij en kreeg Klaas weer eetlust.

De bootsman vroeg lachend, of hij altijd zo bunkerde, of dat hij de schade van de eerste dagen moest inhalen.

Toen Klaas zich, zoals hij zei, weer kiplekker voelde, ging hij eens rondneuzen en leerde in z'n vrije tijd veel van de oudere mannen aan boord. Nu zat hij met de bootsman te praten.

„Hoe vindt de stuurman op de brug toch zo goed de weg in de donkere nacht? Hij ziet toch geen sterren of vuurtorens?" had hij gevraagd.

De bootsman, die veel schik had in de leergierige jongen, legde het hem uit:

„Een onmisbare hulp om de koers te kunnen houden is het kompas. In de kompasketel, dat is een doos, is een soort wijzerplaat opgesteld. Die wijzerplaat kan draaien; dus niet zoals bij een klok, waar juist de wijzers draaien. We hebben hier ook geen wijzers, maar wel een streep, die op de klok is geschilderd.

Die streep staat precies in de richting van het schip, dus van voor tot achter. Dat noemen ze de zeilstreep. De wijzerplaat is verdeeld in driehonderdzestig deeltjes. Die heten: de graden.

Vaart een schip nu in noordelijke richting, dan valt de zeilstreep samen met het punt van de wijzerplaat, waarop een N staat.

Je kunt wel onthouden, dat de wijzerplaat de roos heet.

Het met N gemerkte punt wijst altijd naar het noorden. Vaart het schip bijvoorbeeld naar het oosten, dan zal de zeilstreep samenvallen met een ander streepje op de roos, waarop O staat."

„Maar, boots, hoe komt het toch, dat het punt N van de roos altijd naar het noorden wijst?" wilde Klaas weten.

„Ja, jongen," was het antwoord, „dat is weer heel wat anders. We komen hiermee bij de magneet. Onder tegen de roos zijn acht magneetjes bevestigd. De ene kant van een magneet wijst altijd naar het noorden. We noemen dat de noordpool."

Toen Klaas nog dichter bij de bootsman schoof om toch vooral geen woord te missen, vertelde deze de geschiedenis van de magneet.

„Meer dan tweeduizend jaar geleden bemerkte een herder in Klein-Azië tot zijn verbazing, dat zijn staf met ijzeren punt aan een soort steen bleef vastzitten. Hij trok zijn staf er af en probeerde het nog eens. En weer lukte het. Men noemde de steen magneetsteen naar de streek waar hij gevonden was: Magnesia.

Strijkt men nu met een staafje ijzer over het stuk magneetsteen, dan wordt het staafje een magneet.

Doen we om het midden van het staafje een touwtje en hangen we het staafje zo op, dan zal steeds hetzelfde eind er van naar het noorden wijzen.

Dat noemen we de noordpool. De andere heet de zuidpool.

Tegenwoordig maken we de magneten niet meer, door ze tegen een magneetsteen te wrijven. Je kunt zelf ook wel zo'n kompas maken, als je weer thuis bent.

Je neemt daarvoor een bakje met water. Daarin laat je een dun schijfje kurk drijven. Nu neem je een naald en wrijft die tegen een magneet. Is dat gebeurd, dan leg je voorzichtig de naald op de kurk en je zult zien, dat steeds hetzelfde eind van de naald naar het noorden wijst.

Maar, kwaje aap," riep de bootsman plotseling, „ga jij eens vlug naar je kooi! Morgen moet je er weer vroeg uit."

Vlug deed Klaas wat de bootsman zei, want hij wist wel, dat je met hem nooit goede vriendjes bleef, als je eigenwijs en ongehoorzaam was.

In z'n kooi gingen z'n gedachten nog even naar Rotterdam, naar vader en moeder en de jongens uit de straat. Wat zou hij ze veel kunnen vertellen, als hij weer terugkwam.

Hij zou veel gaan leren en lezen; misschien werd hij dan wel stuurman. Wat zouden ze dan naar hem kijken en luisteren, als hij van zijn verre reizen thuiskwam....

Door de donkere nacht ploegt „De Zilverstroom" haar neus door de golven op weg naar New York.

Op de brug staan de stuurman en de roerganger. Telkens controleren ze de koers.

Beneden in z'n kooi ligt een jongmaatje en droomt van een stuurman, die van een lange reis thuiskomt.

Die stuurman heet Klaas v.d. Zee.

J. B.

De kleine knutselaar

C

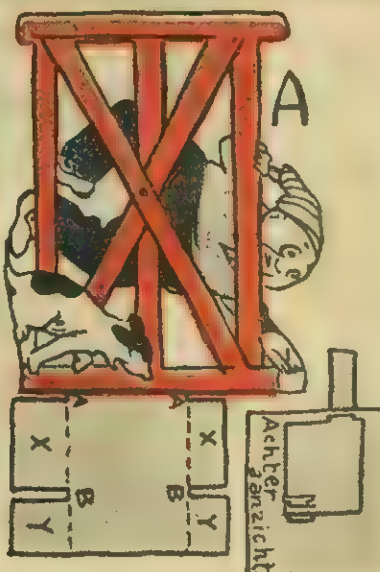

A

B

WEG MET DIE ROVERS

De boswachter kijkt altijd goed uit of er geen onraad is op de weg. Zo kreeg hij op zekere dag een ruiter in het oog en hij kreeg dadelijk argwaan. Juist toen de ruiter het bos wilde inrijden, sloeg de boswachter het hek voor zijn neus dicht. En dat was maar goed ook, want die ruiter was een rover. Hij kreeg echter geen kans om binnen te komen.

Alles op kartons overbrengen. Stuk A echter niet opplakken. Gleuven A en C en gleuf B uitsnijden. De witte opening rechts van het huisje wordt ook weggeknipt.

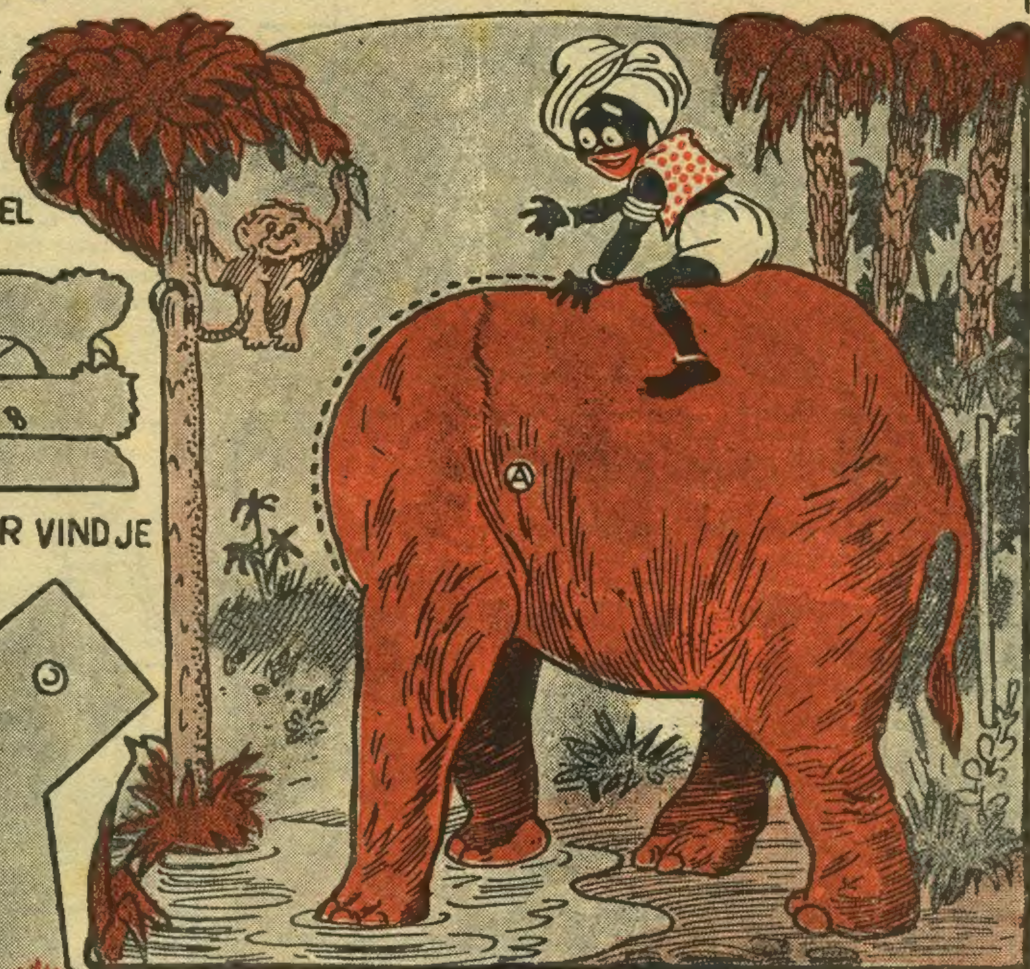
Het stuk A met de hond plak je nu aan de achterzijde van het andere stuk B, waarop ook de boswachter voorkomt.

Buig de lippen X en Y naar achteren en steek de grote lip door gleuf A van de grote plaat, waarna je haar verder nog door gleuf B-B van de ruiter steekt. Daarna de kleine lipjes weer terugbuigen.

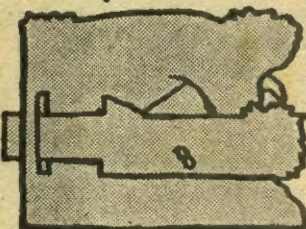
De lange lip van het stuk met de ruiter haal je nu van achteren naar voren door gleuf C, geheel rechts op de grote plaat.

Wanneer je die lip nu heen en weer beweegt, zul je het doen en laten van de boswachter goed kunnen volgen.

ACHTERAANZICHT VAN'T TEZAMENGESTELDE GEHEEL

HIER ONDER VINDJE JUMBO'S KOP

JUMBO EN JOKO HEBBEN RUZIE

Ze waren vroeger de beste vrienden, maar Joko kan zijn apenstreken niet laten en daar is Jumbo nu boos om. Dus loert hij op een gelegenheid om Joko te pakken te nemen. En die gelegenheid komt.

Willen jullie zien hoe Jumbo wraak nam op Joko?

Neem de plaat over op karton. Knip de verschillende onderdelen uit. Snij de stippellijn rond de borst van de olifant en de gleuf x achter de staart uit.

Steek de lip van de olifantenkop in de gleuf van de stippellijn, waarna punt A met punt B door een splitpennetje wordt verbonden.

Strook D met de aap wordt nu achter de plaat gelegd, waarop punt D met een pennetje verbonden wordt met punt C van het stuk met de olifantenkop. Tenslotte wordt de lange lip D door gleuf x gestoken.

Trek je nu het uiteinde van deze lip heen en weer, dan zie je hoe Joko ondervindt, dat Jumbo helemaal niet van apenstreken is gediend.

WIE PUZZELT ER MEE?

Hoe komt SNOEPGRAAG in het slot?

Ja, de sleutel tot de provisiekast heeft Snoepgraag al te pakken en wanneer hij nu nog de weg weet te vinden, komt het wel vóór mekaar.

Snoepgraag heeft erge honger; dus misschien wijzen jullie hem wel hoe hij moet tippelen om in het slot te komen?

KOLOMMENRAADSEL

1. Mensen, die voor een loketje wachten, vormen een	Heeft een paard aan, als het een wagen moet trekken.	Koets.
2. Een insect.	Plus.	Hoog gebouw.
3. Krijg je als je verkeerde dingen doet.	Arbeid.	Extra-huiswerk. voor ondeugden.
4. Tussen dag en avond.	Hangt in elke huiskamer.	Geeft licht.
5. Kun je in je knoopsgat doen.	De wolf, de geit en de	Groente.
6. Een kam heeft er veel.	Je borstelt er je kleren mee.	Gebruik je elke morgen.
7. Een vrucht, die in veel spreekwoorden voorkomt.	Troetelnaampje voor moeder.	Een lekker dessert.

Als je deze drie kolommen zo eens eventjes bekijkt, snap je er vast niets van. Wat heeft nu bijvoorbeeld „een insect" en „plus" te maken met een „hoog gebouw", zul je je afvragen.

Wel, dat is heel eenvoudig. *Het eerste, plus het tweede, is het derde!* En omdat je er nu helemáál niets meer van begrijpt, zal ik je maar gauw vertellen hoe je dit geheimzinnige raadsel kunt oplossen.

Dat gaat zo: Mensen, die voor een loketje wachten, vormen een .... Ja, wat vormen die? Een rij! Goed zo, onthoud dat woord. Nu gaan we naar kolom twee. Heeft het paard aan, als het een wagen moet trekken. Wát heeft een paard dan aan? Tuig! Juist. En die twee woorden samen vormen nu een ander woord voor koets. Zie je wel? Rij-tuig.

Zo krijg je steeds een woord uit de eerste kolom plus een uit de tweede kolom en samen vormen die woorden een woord, dat overeenkomt met de woorden uit de derde kolom. Zoek nu de zes andere opgaven zelf.

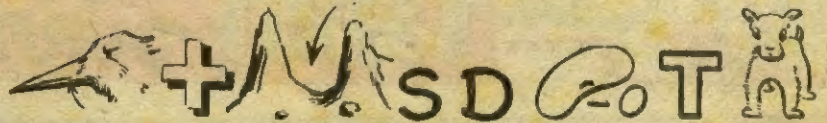

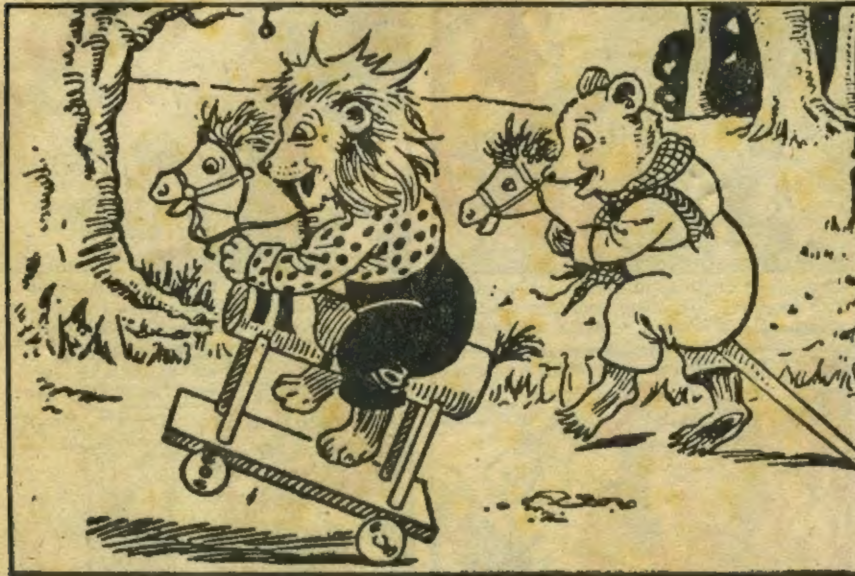
PLAATJESRAADSEL

Dit zijn vijf genummerde vakjes, die alle vijf iets voorstellen. Het tweede stelt bijvoorbeeld een kop voor. Nu moeten jullie uit elke naam die bij elk plaatje hoort ofwel de eerste twee ofwel de laatste twee letters kiezen en die vijfmaal twee

letters achter elkaar zetten. Dan krijg je de naam van een machine, waar elk kind altijd graag naar kijkt. Nee, geen vliegmachine, hoor. Een beetje zoeken en denken. Dan kom je er toch wel achter en begin je een echte puzzelaar te worden.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

WIE ZIT HEN NA?

Brulbek, de leeuw en Pummie, de beer, zijn op zwerftocht en ze worden daarbij nagezeten door hun vriendje Pim, de wolf. Maar ze zien hem niet. Ze hebben echt schik en vluchten zo snel mogelijk. Ze vermoeden niet, dat wolfje hen al zo dicht op de hielen zit, heel dicht zelfs. Zien jullie hem?

WELK BEROEP HEEFT MIJNHEER?

T. KERSANG
VEERE

Alle letters van zijn beroep vind je weer op zijn naamkaartje.

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Spreekwoordenrebus:

AAN DE TOUWTJES TREKKEN

Hebben jullie ooit een harlekijn of een paljas gehad? Zo'n pop met touwtjes aan de armen en de benen! Wat gebeurde er dan, als je aan die touwtjes trok? Dan gingen armen en benen de hoogte in, precies zoals je ze wilde hebben. Welnu, aan de touwtjes trekken wil zeggen: de mensen laten doen wat je wil, dus volkomen de baas zijn, het helemaal voor het zeggen hebben. Zo trekken thuis vader en moeder aan de touwtjes en op school de meester; en jullie hebt niets anders te doen dan te gehoorzamen.

DE RATTENVANGER VAN HAMELN

HELP JE MEE?

WOUTER

PUNTJESPUZZLE

```
      H
    K A T
  K N A A P
H A A R L E M
  T A L E N
    P E N
      M
```

RUITPUZZLE

1. W 2. Abe 3. Sprei 4. Borstel
5. Opera 6. Ren 7. D
A-B-C Wasbord A-D-C Weiland

TOVER-VIERKANT

1. V A S T
2. A U T O
3. S T A L
4. T O L K

WIE WEET ER DE WEG IN?

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Daar was hun vijand. Konden ze hem maar onschadelijk maken! Opeens verlaat Rubart de hut, de jongens verbergen zich.

„We gaan terug naar ons schip, lui," horen ze hem zeggen. Ze hoefden hem dus slechts te volgen en dan zouden ze Maja terugvinden!

Voorzichtig volgen ze de zeeroverskapitein, die een rotspad beklimt. „We moeten hem niet uit het oog verliezen, jongens," zegt Jim.

Het pad is echter zo kronkelig, dat ze hem op een gegeven ogenblik niet meer zien. Jim heeft echter weldra voetsporen ontdekt.

„Kijk, lui," zegt hij, „de sporen verdwijnen in deze klimop." Bas duwt de klimop opzij en dan zien ze een donkere kelder

Sjel en Bas besluiten op ontdekking uit te gaan. Jim zal de wacht houden. Als zijn vrienden lang wegblijven, gaat Jim hen na.

Een korte, donkere tunnel voert hem naar een stenen trap en daar ziet hij plotseling Rubart's kaperschip liggen. Maar waar zijn Sjel en Bas gebleven?

„Ik ben bang, dat ze gevangengenomen zijn," mompelt hij; en als hij een roeiboot ziet liggen, besluit hij kort en goed, naar het zeeroversschip over te roeien.

Gelukkig bevinden de schepelingen zich aan de andere kant van het schip, zodat ze Jim niet zien. Juist ligt hij tegen de scheepswand, als een plank over het schip wordt uitgeschoven.

Bas en Sjel worden geboeid over de plank geduwd en Jim hoort Rubart boven zich grinniken: „Ziezo, nu kunnen jullie tonen, dat je zwemmen geleerd hebt."